

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Οικογενειακά Και Κληρονομικά Θέματα](#) > [Ιδιοκτησία Στον Γάμο Και Στο Σύμφωνο Συμβίωσης](#) > [Περιουσιακές Σχέσεις Των Συζύγων](#) > [Belgium](#)

Περιουσιακές σχέσεις των συζύγων

Περιεχόμενο που παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

Βέλγιο

1 Υπάρχει στο εν λόγω κράτος μέλος προβλεπόμενο από τον νόμο σύστημα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων; Τι προβλέπει;

Οι σύζυγοι που δεν έχουν συνάψει σύμβαση γάμου (huwelijkscontract / convention matrimoniale) υπόκεινται στο εκ του νόμου προβλεπόμενο σύστημα ρύθμισης των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων από την ημέρα του γάμου τους· το σύστημα αυτό προβλέπει την κοινοκτημοσύνη των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν μετά τον γάμο.

Το νομικό καθεστώς χωρίζει την περιουσία των συζύγων σε τρεις κατηγορίες. Υπάρχουν δύο σύνολα προσωπικών περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν ατομικά στους συζύγους, τα οποία περιλαμβάνουν όλα τα περιουσιακά στοιχεία που κατείχαν πριν από τον γάμο και όλα τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτούν μέσω κληρονομιάς ή δωρεάς κατά τη διάρκεια του γάμου ή τα περιουσιακά στοιχεία που αντικαθιστούν τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία [άρθρα 2.3.17 - 2.3.21 του αστικού κώδικα (Burgerlijk Wetboek / Code civil)]. Ορισμένα περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα θεωρούνται προσωπικά, ανεξαρτήτως του χρόνου κτήσης τους, παρόλο που ενδέχεται να είναι αναγκαία η καταβολή αντισταθμιστικής πληρωμής στα κοινά περιουσιακά στοιχεία, εάν τα κοινά κεφάλαια χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση των σχετικών περιουσιακών στοιχείων ή δικαιωμάτων· αυτό αφορά, μεταξύ άλλων, τα εξαρτήματα των προσωπικών περιουσιακών στοιχείων κάθε συζύγου, τα ρούχα και τα αντικείμενα προσωπικής χρήσης, τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα κ.λπ. (για πλήρη κατάλογο, βλ. άρθρα 2.3.18 και 2.3.19 του αστικού κώδικα). Η τρίτη κατηγορία αφορά τα κοινά περιουσιακά στοιχεία και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, όλα τα εισοδήματα, τόσο τα επαγγελματικά εισοδήματα όσο και τα εισοδήματα που προέρχονται από την προσωπική περιουσία καθενός εκ των συζύγων, καθώς και τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν εξ επαχθούς αιτίας κατά τη διάρκεια του γάμου (άρθρο 2.3.22 του αστικού κώδικα).

2 Πώς μπορούν οι σύζυγοι να ρυθμίσουν τις περιουσιακές σχέσεις τους; Ποιες είναι οι τυπικές προϋποθέσεις στην περίπτωση αυτή;

Οι σύζυγοι μπορούν να επιλέξουν το σύστημα ρύθμισης των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων με τη σύναψη σύμβασης γάμου. Σύμφωνα με το βελγικό δίκαιο, οι πιθανές μορφές του συστήματος ρύθμισης των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων είναι, αφενός, ο χωρισμός των περιουσιακών στοιχείων (scheiding van goederen / séparation des biens) [με ή χωρίς ρήτρα διακανονισμού (clause compromissoire / verrekenbeding)] και, αφετέρου, η κοινοκτημοσύνη (algehele gemeenschap van goederen / communauté universelle).

Ο διαχωρισμός των περιουσιακών σχέσεων (άρθρα 2.3.61 - 2.3.77 του αστικού κώδικα) αφορά μόνο δύο σύνολα περιουσιακών στοιχείων: τα περιουσιακά στοιχεία του ενός συζύγου και τα περιουσιακά στοιχεία του άλλου συζύγου. Το εισόδημα καθενός από τους συζύγους παραμένει χωριστό, γεγονός το οποίο σημαίνει ότι μπορούν να διαθέτουν ελεύθερα το εισόδημά τους. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι οι σύζυγοι που έχουν επιλέξει τον χωρισμό της περιουσίας δεν μπορούν να έχουν στην κυριότητά τους οτιδήποτε από κοινού. Τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχουν από κοινού δεν θεωρούνται κοινά, αλλά «αδιαίρετα», με αποτέλεσμα να εφαρμόζονται οι κανόνες του κοινού δικαίου για τη συγκυριότητα (άρθρο 3.68 επ. του αστικού κώδικα). Το σύστημα αυτό

αναγνωρίζει επίσης το ειδικό καθεστώς της οικογενειακής εστίας. Οι σύζυγοι μπορούν να επιλέξουν τον αυστηρό χωρισμό της περιουσίας (zuivere scheiding van goederen / séparation de biens net et simple), αλλά μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν συμπληρωματικές ρήτρες για τη διασφάλιση ορισμένου βαθμού αλληλεγγύης. Πρέπει επίσης να αναφέρουν ρητά εάν συμφωνούν να εφαρμοστεί από το δικαστήριο δίκαιη αναπροσαρμογή (billijkheidscorrectie / correction en équité) σε περίπτωση διαζυγίου λόγω ανεπανόρθωτου κλονισμού του γάμου (onherstelbare ontwrichting / désunion irrémédiable).

Σύμφωνα με το γενικό καθεστώς κοινοκτημοσύνης (άρθρο 2.3.54 του αστικού κώδικα), τα περιουσιακά στοιχεία ανήκουν σχεδόν αποκλειστικά στην από κοινού κυριότητα. Ανεξάρτητα από τον τρόπο απόκτησης των περιουσιακών στοιχείων, τα περιουσιακά στοιχεία ανήκουν πάντοτε στην κυριότητα και των δύο συζύγων.

Η σύμβαση γάμου είναι επίσης επίσημη σύμβαση. Όλες οι συμβάσεις γάμου πρέπει να συνάπτονται με συμβολαιογραφική πράξη προκειμένου να είναι έγκυρες (άρθρο 2.3.6 του αστικού κώδικα).

3 Υπάρχουν περιορισμοί στην ελευθερία καθορισμού των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων;

Καταρχήν, οι σύζυγοι είναι ελεύθεροι να ρυθμίζουν τις περιουσιακές τους σχέσεις κατά την κρίση τους, εφόσον δεν περιλαμβάνουν ρήτρες αντίθετες προς κανόνα αναγκαστικού δικαίου, τη δημόσια τάξη ή την απαίτηση ύπαρξης συνεκτικών περιουσιακών σχέσεων των συζύγων (άρθρο 2.3.1 του αστικού κώδικα).

4 Ποιες είναι οι έννομες συνέπειες του διαζυγίου, του δικαστικού χωρισμού ή της ακύρωσης του γάμου στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων;

Σε περίπτωση διαζυγίου, χωρισμού ή ακύρωσης του γάμου, το σύστημα ρύθμισης των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων λύεται και οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων εκκαθαρίζονται και διανέμονται. Ο τρόπος με τον οποίο γίνεται αυτό εξαρτάται από το ισχύον σύστημα ρύθμισης των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων.

Σε περίπτωση λύσης του εκ του νόμου προβλεπόμενου συστήματος ρύθμισης, τα κοινά περιουσιακά στοιχεία τίθενται αυτομάτως σε καθεστώς συγκυριότητας μετά την κοινοκτημοσύνη. Μέχρι την εκκαθάριση και τη διανομή των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, εφαρμόζονται οι κανόνες του κοινού δικαίου για τη συγκυριότητα (άρθρο 3.68 επ. του αστικού κώδικα). Για την εκκαθάριση και, εν τέλει, τη διανομή των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, πρέπει να καθοριστεί η ακριβής σύνθεση των τριών συνόλων περιουσιακών στοιχείων (άρθρα 2.3.41-2.3.50 του αστικού κώδικα).

Σε περίπτωση λύσης του γενικού καθεστώτος κοινοκτημοσύνης, τα κοινά περιουσιακά στοιχεία τίθενται επίσης αυτομάτως σε καθεστώς συγκυριότητας μετά την κοινοκτημοσύνη. Σε περιπτώσεις λύσης του συστήματος αυστηρού χωρισμού των περιουσιακών σχέσεων, πρόκειται απλώς για εκκαθάριση και διανομή τυχόν αδιαίρετων περιουσιακών στοιχείων. Για τις περιπτώσεις αυτές, ο κώδικας πολιτικής δικονομίας (Gerechtelijk Wetboek / Code judiciaire) θεσπίζει κανόνες σχετικά με την (δικαστική) εκκαθάριση και διανομή (άρθρα 1205-1224 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Εάν ορισμένοι «μηχανισμοί αναπροσαρμογής» έχουν συμπεριληφθεί στο σύστημα χωρισμού των περιουσιακών στοιχείων ή εάν οι σύζυγοι έχουν συμφωνήσει στη δυνατότητα δίκαιης αναπροσαρμογής από το δικαστήριο, οι εν λόγω μηχανισμοί πρέπει φυσικά να εφαρμόζονται.

5 Ποιες είναι οι συνέπειες του θανάτου ενός εκ των συζύγων στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων;

Σύμφωνα με το δίκαιο για τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, εάν δεν υπάρχουν άλλες ρήτρες στη σύμβαση γάμου, τα κοινά περιουσιακά στοιχεία διανέμονται στο ήμισυ. Ως εκ τούτου, ο/η επιζών/-ώσα σύζυγος αποκτά την πλήρη κυριότητα του ημίσεος των κοινών περιουσιακών στοιχείων.

Σύμφωνα με το κληρονομικό δίκαιο, το υπόλοιπο ήμισυ των κοινών περιουσιακών στοιχείων περιέρχεται επίσης στην πλήρη κυριότητα του/της επιζώντος/-ώσας συζύγου, που αποκτά επίσης την επικαρπία (το δικαίωμα χρήσης και κάρπωσης, και τα οφέλη) των προσωπικών περιουσιακών στοιχείων του/της συζύγου που απεβίωσε

πρώτα· αυτό ισχύει εάν ο/η θανών/-ούσα δεν αφήνει παιδιά, αλλά αφήνει αδελφούς / ετεροθαλείς αδελφούς, αδελφές / ετεροθαλείς αδελφές ή γονείς/παππούδες. Εάν ο/η θανών/-ούσα αφήνει παιδιά, αυτά αποκτούν την απόλυτη κυριότητα του συνόλου της περιουσίας. Ωστόσο, ο/η επιζών/-ώσα σύζυγος αποκτά την επικαρπία της περιουσίας. Εάν δεν υπάρχουν παιδιά, αδελφοί / ετεροθαλείς αδελφοί, αδελφές / ετεροθαλείς αδελφές ή γονείς/παππούδες, ο/η επιζών/-ώσα σύζυγος αποκτά την πλήρη κυριότητα του συνόλου της περιουσίας. Είναι επίσης δυνατόν να συμπεριληφθούν στη σύμβαση γάμου ειδικές ρήτρες που διασφαλίζουν την προνομακλή μεταχείριση του/της επιζώντος/-ώσας συζύγου μετά τον θάνατό ενός των συζύγων (άρθρο 2.3.55 του αστικού κώδικα).

Σύμφωνα με το κληρονομικό δίκαιο, ο/η επιζών/-ώσα σύζυγος προστατεύεται επίσης έναντι δωρεών εκ μέρους του συζύγου που είχε προαποβιώσει. Ένα ελάχιστο ποσοστό της κληρονομιάς (νόμιμη μοίρα) διανέμεται υποχρεωτικά στον/στην επιζώντα/-ώσα σύζυγο, για παράδειγμα. Ωστόσο, σε όλες τις περιπτώσεις, ο/η επιζών/-ώσα σύζυγος λαμβάνει τουλάχιστον την επικαρπία του ημίσεος των περιουσιακών στοιχείων της κληρονομιάς. Το ήμισυ αυτό περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, την επικαρπία του ακινήτου που χρησιμοποιήθηκε ως κύρια οικογενειακή εστία και της οικοσκευής που περιέχει, ακόμη και αν η αξία της εν λόγω επικαρπίας υπερβαίνει το ήμισυ της αξίας της επικαρπίας της κληρονομιάς (άρθρο 4.147 του αστικού κώδικα).

6 Ποια αρχή είναι αρμόδια να αποφαινεται στις υποθέσεις που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων;

Τα δικαστήρια οικογενειακών διαφορών είναι αρμόδια να αποφαινούνται στις υποθέσεις που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων.

7 Ποιες είναι οι συνέπειες των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων στις νομικές σχέσεις μεταξύ συζύγου και τρίτων;

Καθένας από τους συζύγους έχει το δικαίωμα να διαθέτει την προσωπική του περιουσία (άρθρο 2.3.39 του αστικού κώδικα), με εξαίρεση την οικογενειακή εστία. Η οικογενειακή εστία δεν μπορεί ποτέ να πωληθεί ή να επιβαρυνθεί με υποθήκη από τον ένα σύζυγο χωρίς τη συγκατάθεση του άλλου συζύγου (άρθρο 215 παράγραφος 1 του παλαιού αστικού κώδικα). Η διαχείριση των κοινών περιουσιακών στοιχείων πρέπει να γίνεται προς το συμφέρον της οικογένειας. Κατά γενικό κανόνα, αμφότεροι οι σύζυγοι μπορούν να διαχειρίζονται τα κοινά περιουσιακά στοιχεία και να εκτελούν καθημερινές πράξεις, π.χ. σχετικά με το νοικοκυριό και την ανατροφή των παιδιών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διαχείριση αυτή ανήκει αποκλειστικά σε έναν από τους συζύγους, για παράδειγμα εάν οι πράξεις αφορούν το επάγγελμά τους (άρθρο 2.3.31 του Αστικού Κώδικα). Όσον αφορά τις πράξεις τις οποίες ο σύζυγος δικαιούται να εκτελεί κατά τρόπο ανεξάρτητο, ο άλλος σύζυγος πρέπει να σέβεται την εν λόγω πράξη (άρθρο 2.3.30 του αστικού κώδικα). Σε περίπτωση σοβαρότερων ζητημάτων, αμφότεροι οι σύζυγοι πρέπει να ενεργούν από κοινού· αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση σύναψης ενυπόθηκου δανείου ή πώλησης ακινήτου (άρθρα 2.3.32 και 2.3.33 του αστικού κώδικα). Εάν ένας σύζυγος δεν δώσει τη συγκατάθεσή του, η δικαιοπραξία μπορεί να κηρυχθεί άκυρη (άρθρα 2.3.36 και 2.3.37 του αστικού κώδικα).

Οι οφειλές που προϋπήρχαν του γάμου και οι οφειλές που προκύπτουν από κληρονομίες και δωρεές που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια του γάμου είναι προσωπικές (άρθρο 2.3.23 του αστικού κώδικα). Επιπλέον, οι οφειλές που ανέλαβε ένας εκ των συζύγων αποκλειστικά και μόνο προς το συμφέρον της προσωπικής του περιουσίας είναι επίσης προσωπικές (μεταξύ άλλων οφειλών· για πλήρη κατάλογο, βλ. άρθρο 2.3.24 του αστικού κώδικα). Επιπλέον, οι οφειλές που ανέλαβε ένας εκ των συζύγων προς όφελος του νοικοκυριού και της ανατροφής των παιδιών είναι κοινές (μεταξύ άλλων οφειλών· για πλήρη κατάλογο, βλ. άρθρο 2.3.25 του αστικού κώδικα).

Καταρχήν, κάθε σύζυγος ευθύνεται για τις προσωπικές του οφειλές με την προσωπική του περιουσία και το εισόδημά του (άρθρο 2.3.26 παράγραφος 1 του αστικού κώδικα). Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις από τον κανόνα αυτό (βλ. άρθρο 2.3.26 παράγραφοι 2 έως 4 του αστικού κώδικα). Σε περίπτωση οφειλών που ανέλαβαν αμφότεροι οι σύζυγοι, οι οφειλές μπορούν να εισπραχθούν από τα προσωπικά περιουσιακά στοιχεία καθενός εκ των συζύγων και από τα κοινά περιουσιακά στοιχεία (άρθρο 2.3.27 του αστικού κώδικα). Οι οφειλές που ανέλαβε ένας μόνο σύζυγος οι οποίες εμπίπτουν στην κατηγορία των κοινών οφειλών μπορούν επίσης, καταρχήν, να εισπραχθούν από τα προσωπικά περιουσιακά στοιχεία καθενός εκ των συζύγων και από τα κοινά περιουσιακά στοιχεία. Ωστόσο, υπάρχουν επίσης εξαιρέσεις από τον κανόνα αυτό (βλ. άρθρο 2.3.28 του αστικού κώδικα).

8 Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας εκκαθάρισης των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων του καταμερισμού, της διανομής και της ρευστοποίησης της περιουσίας, στο εν λόγω κράτος μέλος.

Μια σύμβαση γάμου έχει λυθεί δεν είναι πλέον σε ισχύ. Σε περίπτωση λύσης του εκ του νόμου προβλεπόμενου συστήματος ρύθμισης, οι σύζυγοι ή ο/η επιζών/-ύσα σύζυγος οφείλουν να προβούν σε απογραφή των κοινών κινητών περιουσιακών στοιχείων και οφειλών (άρθρο 2.3.42 του αστικού κώδικα).

Καταρχάς, κάθε σύζυγος αποκτά την κυριότητα των προσωπικών του περιουσιακών στοιχείων. Για κάθε σύζυγο δημιουργείται επίσης λογαριασμός για τυχόν αντισταθμιστικές πληρωμές που οφείλονται μεταξύ των κοινών περιουσιακών στοιχείων και των προσωπικών του περιουσιακών στοιχείων. Στη συνέχεια, διακανονίζονται οι υποχρεώσεις και οι αντισταθμιστικές πληρωμές και διανέμονται τα καθαρά ενεργητικά περιουσιακά στοιχεία (άρθρο 2.3.43 παράγραφος 1 του αστικού κώδικα).

Στη συνέχεια, η κληρονομιά διαιρείται καταρχήν σε ίσα μέρη, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά (άρθρο 2.3.50 του αστικού κώδικα).

Το σύστημα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων μπορεί να εκκαθαριστεί με φιλικό διακανονισμό. Τα περιουσιακά στοιχεία που πρέπει να καταχωριστούν στο μητρώο της αρμόδιας υπηρεσίας της Γενικής Διοίκησης Τεκμηρίωσης Περιουσιολογίου (Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie / Administration générale de la Documentation patrimoniale) διανέμονται με συμβολαιογραφική πράξη. Εάν οι σύζυγοι διαφωνούν σχετικά με την εκκαθάριση των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και τη διανομή της κληρονομιάς, ο συμβολαιογράφος που επιλαμβάνεται της εκκαθάρισης, ο οποίος ορίζεται εκ των προτέρων από τον δικαστή οικογενειακών διαφορών, συντάσσει έκθεση. Οι διάδικοι μπορούν να εγκρίνουν το σχέδιο έκθεσης του συμβολαιογράφου. Σε περίπτωση διαφωνίας, πρέπει να υποβάλουν ένσταση κατά του σχεδίου. Το δικαστήριο οικογενειακών διαφορών μπορεί στη συνέχεια να εγκρίνει με απόφαση τη δήλωση εκκαθάρισης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου διανομής της κληρονομιάς, και να απορρίψει τις ενστάσεις ή να αποφασίσει ότι οι ενστάσεις είναι βάσιμες (εν όλω ή εν μέρει).

9 Ποια είναι η διαδικασία και τα έγγραφα ή οι πληροφορίες που απαιτούνται κατά κανόνα για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας;

Απαιτείται η μεταγραφή, μέσω συμβολαιογραφικής πράξης, στο μητρώο της αρμόδιας υπηρεσίας της Γενικής Διοίκησης Τεκμηρίωσης Περιουσιολογίου.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 07/05/2026

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα